

Na 1. lékařské fakultě se učí v češtině již 140 let!

2.11.2023 - | 1. lékařská fakulta UK

Už 140 let se mohou studenti pražské lékařské fakulty učit v češtině.

Na oslavu tohoto významného jubilea připravila 1. lékařská fakulta speciální web, kde návštěvníci najdou například klíčové milníky, které ovlivnily výuku, nebo limitovanou edici propagačních předmětů, na jejichž tvorbě se podílela ilustrátorka Karolína Urbánková. Oslavy budou zakončeny koncertem v Kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého na Karlově, kam je srdečně zvána široká veřejnost. Zazní tentokrát lidové písně a skladby s lidovou tematikou v podání Piccolo coro & Piccola orchestra.

Česká lékařská fakulta tehdejší Karlo-Ferdinandovy univerzity zahájila svoji činnost v roce 1883. Stalo se tak po rozdělení pražské univerzity na německou a českou část. Okolnosti rozdělení přibližuje přednosta Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků doc. Karel Černý: *„Při rozdělení byla profesorům garantována svoboda zvolit si, zda chtějí pokračovat na německé či české instituci, a celé pracoviště včetně budovy, zařízení i zaměstnanců pak přecházelo za nimi,“* vysvětluje doc. Černý, podle kterého tehdy panovala obava, že se pro nedostatek odborníků a nezáměr studentů i pacientů nepodaří českou lékařskou fakultu vůbec spustit. *„Proto na ni tehdy přešli pouze tři odvážní profesori, internista Bohumil Eiselt, chirurg Vilém Weiss a porodník Jan Streng,“* doplňuje doc. Černý. Obavy se ale nakonec nenaplnily, zájem o studium v češtině narůstal už od poloviny 19. století a na jeho konci počet studentů české lékařské fakulty překonal počet studentů fakulty německé.

Obě lékařské fakulty pokračovaly v činnosti i po vzniku Československa v roce 1918 až do 17. listopadu 1939, kdy němečtí okupanti uzavřeli české vysoké školy. Šlo o reakci na protinacistické studentské demonstrace, jež vyvrcholily pohřbem jednoho z jejich účastníků, zastřeleného studenta medicíny Jana Opletala.

Po zrušení německé lékařské fakulty po skončení druhé světové války v roce 1945 již existovala pouze česká lékařská fakulta. V roce 1953 byla rozdělena na tři samostatné fakulty: Fakultu všeobecného lékařství (s připojeným stomatologickým směrem), Fakultu dětského lékařství a Lékařskou fakultu hygienickou. Jejich názvy se ještě jednou změnily, a od roku 1990 se označují číslovkami. Ta největší z nich, Fakulta všeobecného lékařství, se od té doby jmenuje 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy.

Výuka ve 21. století

Na fakultě se učí v češtině i v 21. století, ale zdaleka nejen všeobecné nebo zubní lékařství, ale také řada nelékařských oborů. Výuka sama o sobě se pochopitelně zásadně proměnila. Klíčovou roli hraje dnes tzv. simulační medicína, při které se k výuce využívají supermoderní figuríny. Dokáží imitovat dech, puls, srdeční aktivitu a další funkce lidského těla a jejich poruchy. K simulátorům lze připojit různé diagnostické i léčebné přístroje, pomocí nichž mohou studenti provádět zákroky a monitorovat, jak na ně figuríny reagují. Jejich přínos vyzdvihuje děkan 1. LF UK prof. Martin Vokurka. *„Výuka ve specializovaných učebnách simulačního centra, které věrně napodobuje například akutní příjem, jednotku intenzivní péče či standardní nemocniční oddělení, vede k lepší připravenosti absolventů studia lékařství na běžnou klinickou praxi,“* přibližuje děkan a dodává, že fakulta nyní intenzivně připravuje realizaci nové budovy Centra medicínských simulací na Albertově.

Věděli jste že:

- Do roku 1900 se dívky mohly přihlásit pouze na hospitační studium. Až nový zákon jim umožnil skládat zkoušky za celou dobu studia. První absolventka Anna Honzáková promovala na doktorku veškerého lékařství až v roce 1902.
- Stavba nové budovy pro teoretické ústavy, kde dnes sídlí děkanát 1. LF UK, trvala jen rok!
- Přednášky v češtině se na pražské lékařské fakultě objevovaly již od 50. let 19. století. K nejvytrvalejším v tomto ohledu patřil Bohumil Eiselt, který přednášky vypisoval pravidelně a nepřetržitě až do rozdělení fakulty v roce 1883.

<https://www.lf1.cuni.cz/na-1-lekarske-fakulte-se-uci-v-cestine-jiz-140-let-1lf>